



Klass: *Lecanoromycetes*, **Ordning:** *Peltigerales*, **Familj:** *Collemataceae*, **Släkte:** *Scytinium*, **Art:** *Scytinium magnussonii* - kustskinnlav (Degel. & P.M.Jørg.) Otálora, P.M.Jørg. & Wedin **Synonymer:** *Leptogium magnussonii* Degel. & P.M.Jørg.

Kännetecken

Kustskinnlav är en bladlav med decimeterstor, svart eller brunaktig bål som innehåller cyanobakterier. Bålen har rundade, ca 1 cm breda lober. Lobernas kanter och bålens ovansida är oftast rikligt försedda med stiftformade eller grenade isidier. Apothecier förekommer ytterst sällsynt. Undersidan är slät och mörk. I fuktigt tillstånd liknar den flikig skinnlav *Leptogium gelatinosum* som dock har en blågrönaktig bål och ofta rikligt med apothecier. Storvuxna former av traslav *Leptogium lichenoides* kan lätt förväxlas med strandskinnlav, men den förra har små isidieliknande utväxter i lobkanterna och saknar isidier på bålens ovansida.

Utbredning och status

Arten förekommer på ett 30-tal lokaler, de flesta utmed västkusten från Skåne till Bohuslän. Flest fynd finns i landskapen Bohuslän och Västergötland. Den har också hittats på en lokal vardera i Småland och Västmanland vilket skulle kunna indikera att det finns ytterligare lokaler i östra Sverige. Laven förekommer sällsynt utmed norska kusten (rödlistad). Den finns också i Centraleuropa. Arten beskrevs först 1994 varför fler fynd kan förväntas.

Ekologi

Kustskinnlav är främst knuten till betade, periodvis översilade klippor i ett öppet till halvöppet kulturlandskap. Laven föredrar näringsrikt översilningsvatten och trivs bäst på hållmarker som översilas med vatten från ovanföriggande gräsmarker. Många förekomster ligger i nära anslutning till kyrkor och gårdar. Arten växer ofta direkt på sten och mer sällan över mossor.

Hot

Arten förekommer i miljöer som nu i stor utsträckning drabbas av igenväxning. Upphörd hävd eller skötsel med påföljande igenväxning kring och beskuggning av lavens växtplatser är ett hot.

Åtgärder

Lokaler med kustskinnlav måste säkerställas genom hävd eller manuellt öppethållande. Genom att även andra rödlistade gelé- (*Collema* spp.) och skinnlavar (*Leptogium* spp.) ofta förekommer på samma lokaler är dessa mycket skyddsvärda.

Övrigt

Utländska namn – NO: Strandhinnelav.

Litteratur

Jørgenssen, P. M. 1994. Further notes on European taxa of the lichen genus *Leptogium*, with emphasis on the small species. *Lichenologist* 26: 1–29.

Karlsson, T. 2002. Tre förbisedda skinnlavar (*Leptogium*) i Östergötland: artekologi och naturvårdsaspekter. *Lavbulletinen* 2002(2): 11-13.

Tønsberg, T., Gauslaa, Y., Haugan, R., Holien, H. & Timdal, E. 1996. The threatened macrolichens of Norway - 1995. *Sommerfeltia* 23: 1–258.

Författare

Svante Hultengren 1999. © ArtDatabanken, SLU 2005.